

UTASÍTÁS AZ 1600. ÉVI ADÓ KIIGAZÍTÓINAK RÉSZÉRE.)

Instructio

Egregio Gaspari Wyfalussy, rectificatori domorum colonialium et inquilinarum suae Mattis, sicut quorumlibet dnorum praelatorum, baronum, magnatum et aliorum statuum Colonos et inquilinos in hoc cotto Zempleniensi habentium, necnon taxandorum infrascriptorum, pro anno dni 1600 die aprilis e cotto Zempleniensi extradata:

1. Mivelhogy országul ez múlt pozsonyi gyűlésben, magyar had fizetésére, minden jobbágy és zsellyér ház után, mind ő fölsége egyházi, zálogos és tulajdon jószágában, praelatusokéban, bárójékban, zászlós urakéba és mindön egyébrendekében, kiknek jobbágyok és zsellyérok vagyon, (azok kívül az mellyek meg égtenek, török-tatár-dög halál miá, avagy egyébképen csalárdság nélkül elpusztultanak) egy egy magyar forint rendöltetött két terminusban, kinek egyike pinkösd napja, az másik szent Jakab napja; az holdoltak²⁾ mindenütt csak felével tartozván.

2. Ezök mellé az földes úr mindön rendbeli mindön jobbágy és zsellyér ház után ötven-ötven pénzt tartozik adni.

3. Az jobbágy és zsellyér ház után való egy-egy forint a kamora ravója kezéhez szolgáltatik; az földes úrtul peniglen és az kik meg taxáltatnak azoknak taxájok az vitézlő Wyfalussy Gáspár atyánkfia kezéhez szolgáltatassék. Az bíró hitin meg elégedjék.

4. Mivel hogy peng az ház számot rectificálni es kell, annak okáért tudván azon Újfalussy Gáspárnak arra való elégségét és hiveséges voltát, azt az rectificálást is ő kelmére biztuk, szolgabiráinkkal és hozzájuk rendöltetött esküttekkel.

5. Kit legelőször az alsó szolgabíró járásának és az után rend-

¹⁾ A közölt utasítás csak a zemplénmegyeinek szól, de kétségtelen, hogy a többi részére is ilyen értelemben szólott.

²⁾ Értsd a törököknek behódolt falvakat.

del az többinek is hagyjanak egy bizonyos helyet és napot, möllyekre azon járásbeli szolgabírák mindön város és falubeli bírákat reá hirdessenek, hogy okvetetlen reá jöjjenek, mert több igazítás nem leszön, és az kié elmúlik, ez el múlt esztendei ház szám szerint tartozik az egy-egy forintot meg adni.

6. Továbbá mikor az helyre és napra jutnak, ott az bírákat meg eskütvén hit szerint kérdezzék és examinállyák meg: az tavalyi számlálás után, egyéb miá, török és tatár miá, döghalál miá és egyéb-képpen (csalárdság nélkül) mennyi ház pusztult el? annak fölötte ispu-tály, schola, plébános háza, bíró háza, urak számára rendöltetött kores-maház vagyon-é benne?, szegények háza is, kik alamizsnával élnek ha vagyon benne, mind ezöket kivévén, az többiről mind falu és város bíráinak adjon Újfalussy uram maga keze írása és pecsét alatt, helyét napját és esztendejét megirván, elégödendő czédulát.

7. Ugyanott az szolgabíró hagyja meg nekik, hogy felét az egy forintnak, azaz, az ötven pénzt, szolgáltatassák okvetetlen pinkösd napjára, az másik felét peniglen Szent-Jakab napjára, az ő felsége szepesi kamorája ravója kezében.

8. Az földes uraktul is azonképpen az ötven pénznek fele, azaz, az huszonöt pénz, pinkösd napjára, fele peniglen Szent-Jakab napjára szolgáltatassék Ujfalussy uram kezéhez.

9. Hasonlóképpen az kiket taxálni kell is, ugymint egy ház helyü és czimerös nemös emböröket, plébánosokat, molnárokat, kiknek saját molnok vagyon és város- avagy falu szeriben nem laknak, szabadosokat, apáturakat, prépostokat, oltármestöröket és cáptalanokat, kiknek dézmájok jár, de jobbágyok avagy zsellyérök ninesen, azmint az 98 esztendőben artlo: 4 rectificállyák, azokat is mostani conditiójok szerint Ujfalussy uram mindöniket taxájával egyetömben regestomába írja, kiknek es czédulát adjon róla, mely taxának felét ök is pinkösd napjára, felét peniglen Szent-Jakab napjára tartozzanak Ujfalussy uram kezéhez szolgáltatni. Mindönik szolgabíró járását meg summálván, mennyit teszön az ötven-ötven pénz és mennyit az taxa, és ezöket regestomában írja be, hogy nekünk tiszta regestomot adhasson, melynek mássát pecsét alatt az ravónak adhassuk.

10. Ujfalussy uram peniglen, mind az ötven-ötven pénzről, s mind az taxáról számot tartozik adni, valahol kívántatik. Mind az ötven pénzt peniglen és mind az taxát, mind az két terminusra valót külön-külön azonnal az vitézlő Kálnay Bornemisza György kezéhez szolgáltatassa, elégödendő menedéket vévén töle.

11. Azon Ujfalussy uramnak ez ötven pénzből és taxákból leszen ötven forint fizetése egy summában, értvén mind az két terminust.

12. Annak fölötte azzal, az mit az városi és falusi birák szabad akarattyaokból hoznak, és az czédula pénzzel, osztozzék az szolgabirakkal és esküttekkel, kinek kinek az ő járása szerint.

13. Az biró pénz mind falun-városon legyen den. 25 abból éllyenek, azon kívül semmire a birákat ne erőltessék.

Actum die et loco in prenotatis.

Lecta et extradata per me Thomam Vásárhelyi, juratum notarium.

Eredetije az Orsz. Levéltár kincstári osztályának utasításai közt.

Közli: *Nagy Gyula.*